

HVĚZDÁRNA BEZVĚROV.
Posudek vedoucí diplomové práce Ondřeje Noska.

Téma.

Autor práce je zaujatým amatérským astronomem a tak bylo přirozené, že na cestě k profesionalitě v dalším jeho milovaném oboru zvolil téma Hvězdárny (využívané i jako ekologické edukační centrum) pro diplomní projekt na Fakultě architektury. V předcházejících analýzách a průzkumech prošel Ondřej postupně všemi fázemi přípravy přes výběr vhodné lokality, stanovení programu navrhovaného objektu, výběr „technologií“ i způsobu jejich možného užívání, hledání genia loci a kontextu, s tím související varianty umístění objektu atd.

Koncept.

Koncept je možné hledat mezi níže citovanými řádky.

"Ve svých deseti knihách Vitruvius říká, že předmětem architektury jsou stavby, stroje a časomíry...Když Vitruvius říká časomíry, má na mysli sluneční hodiny. No ovšem, architekti by mohli vědět taky o slunečních hodinách, ale proč? A proč tomu věnovat zvláštní kapitolu? Vzpomeňte si na sluneční hodiny, které jste kdy viděli. Možná bronzová deska na kamenném podstavci nebo jasně modré hodiny se zlatými číslicemi, zavěšené na zdi, nebo tyč uprostřed trávníku s čísly tvořenými z květin. Ať to jsou ty nebo ony, všechny využívají k určování času stín vržený sluncem a ten stín je tu důležitý. Ten nehmotný stín. To, co pohyb stínu po ciferníku ukazuje, je pohyb planet ve vesmíru a obíhání kolem slunce - jedno z největších tajemství života vůbec...ačkoli on tenkrát neznal ta jiná slova, že se planeta otáčí,..že my zůstáváme na jejím povrchu ne díky naší váze, ale protože nás přitahuje gravitace...A tato naprostá nezvratnost, tato nevyhnutelnost přírodní moci z nich činí součást architektury.(vyňato z knihy Paula Shepharda Co je architektura?, kap. Architektura není všechno/První kniha).

Jde o sluneční hodiny - stín vržený vertikálou Krašovského vysílače a severojižní osu (důležitou pro orientaci pozorovacích procesů) vepsanou do louky v centru Manětínské oblasti tmavé oblohy, na kterou jsou „navlečeny“ jednotlivé korálky souboru pro pozorování hvězdného nebe a hledání souvislostí a našeho zakotvení ve vesmírném řádu.

Architektura.

Autorovi se po dlouhém hledání podařilo najít velmi lapidární formu hlavního objektu, kterou je možné abstrahovat do jednoduchého loga. Tuto skutečnost je možné interpretovat jako znak dobrého návrhu. Originální tvar hlavního prvku stavby - pozorovacích věží, které uzavírají na obou koncích kompozici samotné hvězdárny, je pak použit pro ubytovací buňky roztroušené podél cesty k jihu i pro vstupní informační altán. Použití dřevěné konstrukce v plném rozsahu je projevem snahy naplnit podstatu „udržitelnosti“ i zúročit detailní znalost materiálu a jeho vlastností. Důvodem je pravděpodobně také snaha chovat se co nejvstřícněji k neobydlené přírodě, do které architekt intervenuje. Provoz hlavní budovy je organizován velmi přehledně, přichodzí vstoupí do objektu a hned se snadno zorientuje. Zdá se, že vzhledem k celku je možné odpustit některá formalistická řešení nepodstatných detailů. To se týká např. ubytovacích jednotek, které přebírají formu „balíků sena“ (opakují tvar věží), ale to právě může být značkou jen pro tuto hvězdárnu a pro toto místo.

Prezentace.

Grafická prezentace je provedena na naprosto profesionální úrovni. Vyčerpávajícím, přehledným a kultivovaným způsobem je prezentován soubor

drobných staveb, projekt je vybaven řadou obrazů popisujících zapojení hvězdárny do svého okolí, exteriér, interiér i atmosféru návrhu, a to vždy v pohledu za dne a v noci, což je pro dané téma jeden z nejpodstatnějších atributů. Projekt je doplněn obsažnými texty mapujícími myšlenkový pochod autora při tvorbě návrhu.

Bylo mi velkou radostí doprovázet Ondřeje na cestě k diplomu architekta.

V Praze 2. 2. 2018

Doc. Ing. arch. Hana Seho

Hodnocení A.

